

18 juni 2025

Onderwerp: Parapluplan Landschapselementen en verordening bomen en houtopstanden 2025
Voerendaal

Naar aanleiding van het parapluplan Landschapselementen en de actualisatie van de verordening bomen en houtopstanden 2025 is er onrust ontstaan onder de grondgebruikers, in het bijzonder de ondernemende boeren. Als gevolg hiervan verwachten wij een tegengesteld effect: minder landschapselementen van uiteindelijk slechtere kwaliteit. Tijdens de bijeenkomst van de coalitie in Voerendaal hebben we onze zorgen geuit. Dit schrijven geeft een samenvatting en gaat nog in op enkele nog onbenoemde onderwerpen

In het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat ingezet wordt op het beschermen van het landschap en de samenwerking met de burgers en ondernemers van Voerendaal. Zo ongeveer aan het einde van de coalitieperiode is het onderdeel 'beschermen' uitgelegd en ook uitgewerkt in ge- en verboden via het parapluplan Landschapselementen en de verordening bomen en houtopstanden. Beschermen kan echter ook anders, ga op zoek door samen te werken met de inwoners van Voerendaal. Durf het aan om ook over te laten aan de bewoners door te verleiden en te helpen. Zet hier uw arbeidskracht op in en haal het weg bij de ge- en verboden en het handhaven. Ga voor een levend en bewegend landschap.

In goed overleg met wethouder Verbraak zijn al gedurfde stappen gezet, de hoogstamfruitbomen zijn uit de plannen gehaald. Haal minimaal ook de heggen en hagen er nog uit. De ingediende zienswijzen gaan hoofdzakelijk over het uit de verordening schrappen van de hoogstamfruitboomgaarden en de heggen en hagen. Onze verwachting is dat na het schrappen uit de verordening juist meer motivatie is om aan te planten in de mooie gemeente Voerendaal en 10% groenblauwe dooradering van het agrarisch gebied voor elkaar te krijgen.

Dan toch nog terug naar de artikelen, de ge- en verboden. Deze zijn overigens allen doorgesproken met de wethouder en de ambtenaren. We hebben de gesprekken als meedenkend, opbouwend en zoekend naar oplossingen ervaren. Dit waarderen we, aanstaande maandag vernemen we de vervolgstappen.

Parapluplan Landschapselementen

- Artikelen 4.7.1/6.7.1/13.7.1: in de opsommingen is opgenomen dat voor het aanbrengen van beplantingen een vergunning noodzakelijk is. Dit zal remmend werken op de motivatie en op de voortgang.
Bovendien dat voor het vellen van houtgewassen ook vergunningplichtig is. Dit laatste lijkt in tegenspraak met de doorverwijzing van een aantal landschapselementen naar de verordening bomen en houtopstanden. Immers onder houtopstanden zijn alle boom en lijnvormige landschapselementen bedoeld.
Natuurrijk Limburg en de LLTB bieden aan om samen een beleidsdocument te ontwikkelen over de gehele opgave rondom het parapluplan en verordening. Op deze manier verkennen we samen de weg naar een duurzamere landbouw en een groener Voerendaal.
- Artikel 31.1.1 (Waard-landschapselementen): bij de opsomming onder a, b, en c, staat ...waaronder met name bergrepen... Dit impliceert dat er ook nog andere houtopstanden kunnen worden ondergebracht. De woorden 'met name' verwijderen. Het parapluplan gaat alleen over de onder a, b en c genoemde elementen.

Verordening bomen en houtopstanden 2025

- Artikel 1 lid 16: de beschrijving voor haag is anders dan de standaarden die LVVN gebruikt. In de verordening worden knipheggen (snoei jaarlijks tot eenmaal in de 3 jaar) en hagen (snoeien eenmaal in de 3 tot 15 jaar) hier en daar door elkaar gebruikt. Ons advies is om in de algemene beschrijving vooral de standaardbeschrijvingen van LVVN te gebruiken.
- Artikel 10 beschrijft de oogmerken waaraan een landschapselement dient te voldoen. Het is gelijk ook het afwegingskader om een omgevingsvergunning voor vellen te weigeren (artikel 15). Artikel 10 geeft erg veel ruimte voor discussie en zijn voor velerlei uitleg vatbaar. Zoals artikel 10 nu is omschreven in combinatie met artikel 15 zal dit naar verwachting leiden tot lange en kostbare toewijzingsprocedures. De wethouder gaat onderzoeken of in overleg met de LLTB en Natuurrijk Limburg artikel 10 in combinatie met artikel 15 helderder kan worden omschreven of dat er andere werkwijzen mogelijk zijn.

We stellen voor dat de raad het College oproept door middel van een motie te komen tot een aanvullend stuk, waarbij in de toelichting wordt aangegeven hoe de 10 punten van artikel 10 praktisch en realistisch uitvoerbaar zijn waarbij er voldoende aandacht is voor de praktijksituatie en een breed draagvlak.

- Artikelen 12 (verbod om te vellen): de bedoeling was om aanpassingen in het perceel, noodzakelijk voor de bedrijfsvoering eenvoudiger te maken. De voorwaarden zijn echter eigenlijk dezelfde als in het parapluplan.
- Artikel 13 lid 8: hier is benoemd dat bedrijfsmatig geteelde fruitbomen enzovoort uitgezonderd zijn. Door het begrip dienstbaar toe te voegen ondervang je het probleem dat als hoogstamfruitbomen voor andere doeleinden zijn geplant dan fruitoogst, zoals verfraaiing van het erf vanwege het hebben van een zorgboerderij of een BB, alsnog vallen onder de voorwaarden van de verordening.
Het begrip 'dienstbaar' is ook te gebruiken voor heggen en hagen en hierdoor valt deze categorie ook buiten de verordening.
- Artikel 14 beschrijft de aanvraagprocedure voor het vellen. Deze voorwaarden zijn ook stevig. Motiveren om aan te planten ontbreekt hierdoor volledig.
- Artikel 15 beschrijft de weigeringsgronden voor het vellen. Verwezen wordt onder andere naar artikel 10. Zie verder bij artikel 10.
- Bijzonder aan artikel 15 is dat 15.2 (het vellen van een boom of houtopstand) verwijst naar artikel 10. Artikel 15.3 (het vellen van **monumentale** bomen en houtopstanden) is er **geen** verwijzing naar artikel 10.
- Artikel 15.2 en 15.3 in evenwicht brengen door overal het woord 'kan' te gebruiken. Artikel 15 lid 2 wijzigen in: Het College **kan weigeren**

We verwijzen ook naar de brief van NMF die is opgesteld samen met de natuurorganisaties. Hierin uiten de ondertekenaars ook hun zorgen indien een vergunningsstelsel wordt aangegaan voor het behoud van landschapselementen <https://www.nmflimburg.nl/nieuws/oproep-aan-de-provincie-tot-versterking-van-landschapselementen/>

Met vriendelijke groet,

J. Verhoijzen voorzitter Natuurrijk Limburg
F. Blezer Coördinator veldmedewerkers
blezer@natuurrijklimburg.nl
06 42 45 98 81

Bezoekadres
Steegstraat 5
6041 EA Roermond

Postadres
Postbus 960
6040 AZ Roermond

E info@natuurrijklimburg.nl
I www.natuurrijklimburg.nl